

Національний університет біоресурсів і природокористування України

**Програма розвитку Ради аспірантів
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(Проект)**

Київ – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. МІСЯ РАДИ АСПІРАНТІВ.....	6
II. МЕТА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ.....	6
III. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ.....	8
IV. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ.....	9
V. МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ	10
VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	10
Зворотній зв'язок.....	11

ВСТУП

Аспірантура (лат. *aspirans* – той, хто прагне чогось, домагається) – форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів для закладів вищої освіти (ЗВО) і наукових інститутах (установах). З 2016 року в Україні розпочато прийом в аспірантуру для підготовки докторів філософії¹.

Закон України «Про вищу освіту» визначає, що:

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі).

Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

¹ Аспірантура. URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0>

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС².

Відповідно до даних Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2020 року в Україні навчалося 25 245 аспірантів (без урахування аспірантів із зарубіжних країн), у т.ч. 23 023 аспіранти у закладах вищої освіти та 2211 – у наукових установах. За рахунок державного бюджету навчалося 15 902 аспіранти (63%). На денній формі навчалося 15 447 аспірантів (61,2%). Майже третина (33,2%) аспірантів навчалося у закладах м. Києва. Також регіонам-«лідерами» за кількістю аспірантів виступили Харківська (13,8%), Львівська (7,5%), Одеська (6,9%) та Дніпропетровська (5,7%) області³. Загалом, аспірантуру мали 417 закладів, у т.ч. 226 закладів вищої освіти та 191 наукова установа.

Відповідно до діючого Переліку галузей знань і спеціальностей (далі – Перелік-2015), за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, станом на початок 2020 року навчалося 24 038 осіб (95,2% від загальної кількості аспірантів), у т.ч. на денній формі 14 799 осіб, на заочній та вечірній – 9 239 осіб. Підготовку аспірантів за Переїком-2015 здійснював 391 заклад, у т.ч. 224 ЗВО та 167 наукових установ. Найбільш популярними галузями знань, за якими здійснюється підготовка аспірантів, є 08 Право, 50 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта/Педагогіка, 03 Гуманітарні науки, 22 Охорона здоров'я, 07 Управління та адміністрування (див. рис. 1)⁴.

² Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами і доповненнями), в редакції від 26.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page#Text>

³ Вища освіта в Україні у 2019 році (оновлено 02.07.2020). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/osv/vush_osv/vush_osv_19.xls

⁴ Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (2020). URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%A0%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82-2020.pdf>

Рис. 1. Розподіл за галузями знань аспірантів, що навчаються за спеціальностями Переліку-2015⁵

Наведена статистика особливо актуальна для НУБіП України, оскільки у закладі здійснюється підготовка здобувачів наукового ступеня доктор філософії

⁵ Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (2020). URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%A0%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82-2020.pdf>

за 30 освітньо-науковими програмами в межах 29 спеціальностей. Це вимагає якісно нових підходів до організації роботи з аспірантами: освітньо-наукової, організаційної, інформаційної, консультаційної та ін.

У світлі вищезазначеного виникає необхідність розробки та впровадження Програми розвитку Ради аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України

I. МІСІЯ РАДИ АСПІРАНТІВ

Рада аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України (далі – Рада аспірантів) є дорадчим та представницьким органом при Спільці молодих вчених НУБіП України. Рада аспірантів представляє інтереси аспірантів, які навчаються в НУБіП України⁶.

Місія Ради аспірантів – сприяти підготовці фахівців європейського і світового рівня; всебічно підтримувати інтелектуальний та особистісний розвиток молодих науковців, що органічно поєднується з місією Національного університету біоресурсів і природокористування України⁷.

II. МЕТА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ

2.1. Основною метою розвитку Ради аспірантів є сприяння професійному росту молодих науковців НУБіП України, об'єднання їх зусиль для розробки актуальних наукових проблем і вирішення пріоритетних наукових завдань, розвиток інноваційної діяльності аспірантів і залучення їх до пропаганди новітніх

⁶ Положення про Раду аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України. URL: <https://drive.google.com/file/d/1pSyoMBwvdbxn46W0Hvm4EDo6aHIB2NMs/view>

⁷ Місія Університету. URL: <https://nubip.edu.ua/about>

досягнень науки, її популяризації, а також, представництва, захисту і реалізації прав та інтересів аспірантів.

2.2. Для досягнення зазначеної мети Рада здійснює такі види діяльності:

- пропаганда новітніх досягнень в освітній галузі серед академічної молоді і залучення її до науково-дослідної та науково-організаційної роботи за актуальними напрямками;
- проведення заходів і консультацій, спрямованих на надання аспірантам допомоги в дослідницькій та науковій роботі, сприяння зростанню їх знань і професійної майстерності;
- висунення кандидатур на здобуття (присудження) премій, стипендій та грантів для аспірантів для затвердження на Вченій раді НУБіП України;
- внесення пропозицій адміністрації НУБіП України про відрядження аспірантів у вітчизняні та закордонні наукові установи, ЗВО, на наукові симпозиуми і конференції різних рівнів з метою підвищення кваліфікації;
- організація і проведення конференції та семінарів для аспірантів з метою обговорення сучасних досягнень в освітній галузі для поширення зв'язків з науковою молоддю України та світу;
- організація лекції, майстер-класів, круглих столів, тренінгів для аспірантів із залученням вітчизняних та закордонних вчених;
- інформування аспірантів про наукові заходи (конференції, семінари, симпозиуми, тренінги тощо) та конкурси (на присудження премій, стипендій, грантів тощо для молодих вчених), що проводяться в НУБіП України та за його межами;

- співпраця з науковими установами, ЗВО та організаціями, що пов'язані з діяльністю Ради аспірантів;
- сприяння участі аспірантів у наукових заходах, що проводяться в НУБіП України;
- організація та проведення конкурсів, виставок робіт, екскурсій для ознайомлення молоді з новітніми досягненнями вітчизняної та зарубіжної науки і техніки;
- участь у підведенні підсумків результатів наукової роботи аспірантів;
- допомога молодим науковцям у підготовці до вступу в аспірантуру та складанні кандидатських іспитів;
- організація залучення аспірантів до роботи зі школярами та студентами ЗВО;
- організація та проведення культурних і спортивних заходів для аспірантів НУБіП України;
- створення і підтримка інформаційних ресурсів Ради аспірантів з метою ознайомлення з власною діяльністю, надання інформаційної та консультаційної підтримки тощо.

ІІІ. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ

Стратегічні напрямки розвитку Ради аспірантів орієнтовані у своєму змісті на Програму розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України «Голосіївська ініціатива – 2025»⁸ і є наступними:

⁸ Програма розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України «Голосіївська ініціатива – 2025». URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u101/golosiyivska_iniciativa_2025_programa.pdf

- залучення ресурсів для реалізації аспірантами прав на освітньо-наукову діяльність;
- виконання періодичного аналізу ефективності діяльності Ради аспірантів;
- постійний аналіз ефективності та систематичний моніторинг проєктів, які сприяють розвитку Ради аспірантів;
- регулярний збір згенерованих інноваційних ідей для майбутніх проєктів, які задовольнятимуть напрями діяльності Ради аспірантів;
- розширена діяльність щодо підвищення іміджу Ради аспірантів – «PR»;
- постійне інформування адміністрації НУБіП України щодо проблем, які вирішує Рада аспірантів;
- подання на розгляд адміністрації НУБіП України пропозицій щодо:
 - оптимізації якості надання освітніх послуг;
 - оптимізації матеріальних ресурсів та інфраструктури, необхідних для здійснення наукових досліджень.

IV. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ

Критеріями успішності досягнення стратегічних напрямків розвитку Ради аспірантів є:

- зростання авторитетності та впливовості Ради аспірантів;
- розвиток Ради аспірантів, збільшення кількості членів Ради аспірантів;
- запровадження сучасних підходів до організації освітньо-наукової, освітньо-просвітницької діяльності, поширення знань у сфері освіти і науки;
- реалізація проєктів та програм міжнародної академічної мобільності;

- кількість партнерських недержавних та громадських організацій, що співпрацюють з Радою аспірантів;
- збільшення кількості та якості послуг, що надаються членам Ради аспірантів.

V. МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ РАДИ АСПІРАНТІВ

В ході контролю за реалізацією Програми розвитку Ради аспірантів здійснюється періодичний моніторинг реалізації Програми у відповідності до Критеріїв успішності досягнення стратегічних цілей. Готуються відповідні аналітичні звіти щодо результатів моніторингу, а також пропозиції щодо можливого внесення змін до плану заходів з реалізації Програми розвитку Ради аспірантів.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

В ході реалізації положень Програми розвитку Ради аспірантів напрацьовуються пропозиції з нормативно-правового, інформаційного забезпечення щодо її впровадження, передбачається розробка та здійснення комплексу заходів, які втілюватимуться у практичні дії Радою аспірантів.

Реалізація Програми розвитку Ради аспірантів посилить мотивацію членства в Раді аспірантів, сприятиме зростанню авторитету та впливовості Ради аспірантів, як організації спроможної якісно захищати права та інтереси її членів.

Зворотній зв'язок

Голова Ради аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України – Сергій Вікторович Михнюк (+380988944963);

E-mail: serhiimikhniuk@nubip.edu.ua